

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2012. július 10.)

Ausztria 2012. évi nemzeti reformprogramjáról és Ausztria 2011–2016-os időszakra vonatkozó stabilitási programjáról szóló tanácsi vélemény adásáról

(2012/C 219/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án jóváhagyta a Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a gazdaságpolitikák fokozott összehangolásán alapuló, a foglalkoztatást és növekedést célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyekben fellépésre van szükség annak érdekében, hogy Európa növelhesse a fenntartható növekedés és a versenyképesség területén rejlő lehetőségeit.

(2) A Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira

vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot ⁽²⁾, melyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.

(3) A Tanács 2011. július 12-én ajánlást ⁽³⁾ fogadott el Ausztria 2011. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményt adott Ausztria 2011–2014 közötti időszakra vonatkozó, aktualizált stabilitási programjáról.

(4) A Bizottság 2011. november 23-án elfogadta a második éves növekedési jelentést, amely az Európa 2020 stratégiára épülve elindítja az előzetes és integrált gazdaságpolitikai koordináció második európai szemeszterét. A Bizottság a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ alapján 2012. február 14-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Ausztriát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra kerül sor.

(5) A Tanács 2011. december 1-jén következtetéseket fogadott el, amelyekben felhívta a szociális védelemmel foglalkozó bizottságot, hogy a Foglalkoztatási Bizottsággal és más bizottságokkal együttműködésben nyújtsa be a Tanácsnak az Európa 2020 szakpolitikai ciklus keretében javasolt intézkedésekkel kapcsolatos észrevételeit. Az említett észrevételek a Foglalkoztatási Bizottság véleményének részét képezik.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ 2012-re érvényben tartja a tagállamok foglalkoztatáspolitikájára vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2012. április 26-i 2012/238/EU tanácsi határozat (HL L 119., 2012.5.4., 47. o.).

⁽³⁾ HL C 210., 2011.7.16., 8. o.

⁽⁴⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

- (6) Az Európai Parlament az 1466/97/EK rendelettel összhangban megfelelően részt vett az európai szemeszterben, és 2012. február 15-én elfogadta a 2012. évi éves növekedési jelentés foglalkoztatási és szociális vonatkozásairól szóló állásfoglalást és a 2012. évi éves növekedési jelentéshez való hozzájárulásról szóló állásfoglalást.
- (7) Az Európai Tanács 2012. március 2-án jóváhagyta a pénzügyi stabilitás, a költségvetési konszolidáció és a növekedést ösztönző intézkedések biztosítására irányuló prioritásokat. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedést elősegítő költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás normál feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közigazgatást.
- (8) Az Európai Tanács 2012. március 2-án arra is felkérte az Euro Plusz Paktumban részt vevő tagállamokat, hogy vállalásaikat kellő időben nyújtsák be ahhoz, hogy azokat stabilitási vagy konvergenciaprogramjukba, valamint nemzeti reformprogramjukba beépíthessék.
- (9) Ausztria 2012. április 24-én benyújtotta a 2011–2016-os időszakra vonatkozó, 2012. évi stabilitási programját és 2012. április 25-én 2012. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (10) A 2012. évi stabilitási programnak az 1466/97/EK rendelet szerinti értékelése alapján a Tanács úgy véli, hogy a programban szereplő, a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2012 és 2013 vonatkozásában óvatos. A 2014–2016-os időszakok illetően, a jelenlegi becsléseket következetesen jóval meghaladó, átlagosan 2,1 %-os GDP-növekedéssel számoló forgatókönyv ennél optimistább. A stabilitási programban felvázolt költségvetési stratégia célja, hogy Ausztria 2013-ig kiigazítsa a túlzott hiányt, és 2016-ig elérje a középtávú költségvetési célt. A stabilitási programban módosították a középtávú költségvetési célt, amely a konjunktúraciklus alatti költségvetési egyensúly helyett most már 0,45 %-os GDP-arányos strukturális hiányt határoz meg, ami kellőképpen tükrözi a Stabilitási és Növekedési Paktum előírásait. A túlzott hiány tervezett kiigazítása megfelel a túlzotthiány-eljárás vonatkozásában a Tanács által 2009 decemberében elfogadott ajánlásban rögzített határidőnek. Az (újraszámított) strukturális költségvetési egyenleg⁽¹⁾ alapján azonban a 2011–2013 közötti időszakban a GDP 0,5 %-át kitevő átlagos éves költségvetési erőfeszítés nem éri el a Tanács által ajánlott 0,75 %-os értéket. A középtávú költségvetési cél eléréséhez előirányzott strukturális lépések 2015-ben elégségesek, 2014-ben és 2016-ban viszont alacsonyabbak

a Stabilitási és Növekedési Paktumban meghatározott, éves szinten a GDP 0,5 %-ának megfelelő referenciaértéknél. Az államháztartási kiadásokat illetően, a várható növekedési ütem a 2014–2015-ös időszakban – a diszkrecionális bevételi intézkedések fegyverbevétele esetén – megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum kiadásokra vonatkozó referenciaértékének. A költségvetési célok viszont sem a bevételi, sem pedig a kiadási oldalon nem kockázatmentesek. Nehezen számszerűsíthető például néhány intézkedés költségvetési hatása, mivel nem ismert előre az egyes intézkedések érvényesülése. A pénzügyi tranzakciós adóra vonatkozó jogszabályokról mostanáig nem született megállapodás, így annak részletei sem ismertek. Nem állapították meg a nemzeti szint alatti tervezett kiadáscsökkentéseket sem. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság, amely 2011 végén 72,2 % volt, 2013-ban 75,3 %-os csúcshoz ér majd el, azt követően pedig fokozatosan csökkenő tendenciában 2016-ban 70,6 %-os szintre kerül. A Stabilitási és Növekedési Paktum adósságsökkentésre vonatkozó referenciaértékét illetően Ausztria a 2014–2016-os időszakban átmeneti perióduson megy majd át; a stabilitási programban ismertetett tervek pedig biztosítani fogják, hogy az ország megfelelő előrelépést tegyen az adósságsökkentésre vonatkozó referenciaérték elérése irányába. Ezen előrejelzéshez azonban kapcsolódik néhány kockázat, amely az államháztartási rendszeren kívülre besorolt, az állam tulajdonosi részvételével működő vállalkozások növekvő adósságállománya, valamint a bankszektor állami támogatásából eredő esetleges további terhek miatt merül fel.

- (11) A legutóbbi költségvetési konszolidációs csomag elfogadásával Ausztria elindult a fenntarthatóbb államháztartás kialakításához vezető úton. A csomag nem tartalmaz azonban olyan intézkedéseket, amelyek jelentősen egyszerűsítenek a szövetségi kormány, a regionális és helyi önkormányzatok közötti költségvetési kapcsolatokat, annak ellenére, hogy közismert, hogy ebben jelentős megtakarítási potenciál rejlik. Elvi megállapodás született a szövetségi kormány és a regionális önkormányzatok között az egészségügy finanszírozásának központosításáról, ennek részleteit azonban még nem tárgyalták meg.

- (12) A tényleges nyugdíjkorhatár felemelése érdekében Ausztria olyan reformokat hajtott végre, amelyek első sorban a rokkantságin nyugdíj-jogosultság feltételeit korlátozzák. Nem tettek azonban lépéseket a férfiakra és nőkre irányadó törvényes nyugdíjkorhatár 2024–2033-ra tervezett harmonizálása terén. A vállalkozásokon belül fokozni kell az idősebb munkavállalók foglalkoztatását és az aktív idősödés kultúráját. A javasolt intézkedések valószínűleg nem elégségesek a tényleges nyugdíjkorhatár kellő mértékű felemeléséhez.

(1) A Bizottság szolgálatai által, a programban megadott információk alapján a közösen elfogadott módszertan alkalmazásával újraszámított, egyszeri és ideiglenes intézkedésektől mentes, ciklikusan kiigazított egyenleg.

- (13) Az osztrák munkaerőpiac kifejezetten jól teljesített, a munkanélküliségi ráta ugyanis itt volt a legalacsonyabb 2010-ben és 2011-ben az egész Unióban. Az előrejelzések szerint 2020-tól viszont romlani kezd Ausztria munkaerő-potenciálja. Ennélfogva Ausztriának erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy teljes mértékben kihasználja a munkaképes korú népességben rejlő potenciált, mégpedig azon problémák orvoslásával, amelyek az idősebb munkavállalók alacsony foglalkoztatási rátájához, az előrehozott öregségi és a rokkantsági nyugdíj széles körben elterjedt igénybevételéhez, a munkából származó jövedelmekre nehezedő magas adó- és társadalombiztosítási terhekhez, valamint a nők viszonylag nagy arányú, alacsony jövedelmű és részmunkaidős foglalkoztatásához kapcsolódnak. Ezen túlmenően nem használják ki kellően a migráns háttérrel rendelkező személyek lehetőségeit, hiszen közülük sokan alacsony képzettségi szintet érnek el, és nehézségeik támadnak külföldön megszerzett készségeik elismertetésével. Uniós átlag alattiak az OECD nemzetközi tanulói teljesítméymérésének (PISA-felmérés) oktatási eredményei, az oktatás terén elért eredmények pedig túlságosan nagymértékben függenek a gazdasági-társadalmi háttértől. A legnagyobb kihívást az jelenti, hogy a nagy arányú bejövő mobilitásból fakadóan folyamatosan nő a hallgatók száma, (ami „tömegegyetemet” eredményez), magas a lemorzsolódottak aránya, és jelentős a finanszírozási rés is.
- (14) Ausztria a versenyképességet és a termelékenységet illetően kedvező pozícióban van. Számos területen mégis viszonylagos strukturális gyengeségeket mutat, ami veszélyeztetheti hosszú távú növekedési potenciálját. A szolgáltatói ágazaton belüli verseny alig járult hozzá a belső kereslet élénkítéséhez. Nem kezelték a hálózati hozzáférést kiszabott magas díjak, valamint a piacon jelen lévő vállalkozások versenytorzító (a piacra lépést, a versenyt és az innovációt akadályozó) magatartásának problémáját. Továbbra is fennállnak a szabadfoglalkozásúakra nehezedő indokolatlan korlátozások: az Ausztria által a Bizottságnál bejelentett szabályozott szakmák száma jóval meghaladja az uniós átlagot. E szakmák esetében a szabályozás indokoltságát és arányosságát értékelni kell. Nem történt kézzelfogható előrelépés Ausztriának az Osztrák Szövetségi Versenyhivatal megerősítésére tett kötelezettségvállalását illetően. Végezetül, a Tanács 2011-es ajánlásának megfelelően Ausztria egy horizontális jogszabály elfogadása és a tartományi jogszabályok módosítása révén átültette a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽¹⁾ (szolgáltatási irányelv).
- (15) Az osztrák pénzügyi szektor különleges kihívásokkal szembesül, mivel az osztrák bankoknak nagy a közép-, kelet- és dél-európai országokkal szembeni kitettsége, és az említett gazdaságokban továbbra is várható az eszközök minőségének romlása. Azon politikai döntéseket megelőzően, melyek hatása a határokon túl is érvényesül, információcserét és koordinációt kell folytatni az érintett országok felügyeleti hatóságaival. A hatóságoknak a továbbiakban is szigorú felügyelet alatt kell tartaniuk és át kell szervezniük az állami támogatásban részesült bankokat, különösen az államosított hitelintézeteket.
- (16) Ausztria számos vállalatot tett az Euro Plusz Paktum keretében. Ezek a vállalatok, illetve a 2011-ben tett vállalatok végrehajtása a foglalkoztatás és a versenyképesség fokozásához, valamint az államháztartási fenntarthatóság megerősítéséhez kapcsolódnak. A Bizottság értékelte az Euro Plusz Paktum keretében tett vállalatok végrehajtását. Ezen értékelés eredményeit a Tanács az ajánlásokban figyelembe vette.
- (17) Az európai szemeszterrel összefüggésben a Bizottság elvégezte Ausztria gazdaságpolitikájának átfogó elemzését. Értékelte a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot. Figyelembe vette nemcsak a programok Ausztria fenntartható költségvetési és társadalmi-gazdasági politikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását uniós szintű szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni. Az alábbi 1–7. ajánlás tükrözi a Bizottság európai szemeszter keretében tett ajánlásait.
- (18) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot, és véleményét ⁽²⁾ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Ausztria a 2012–2013-as időszakban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A tervezetteknek megfelelően hajtsa végre a 2012. évi költségvetést, továbbá erősítse meg és szigorúan hajtsa végre a 2013-ra és az azt követő időszakra vonatkozó költségvetési stratégiát. Közelebbről határozza meg azokat a (különösen nemzeti szint alatti) intézkedéseket, amelyek biztosítják a túlzott hiány időbeni kiigazítását és a túlzott hiány-eljárás vonatkozásában az átlagos éves strukturális kiigazítás végrehajtását a tanácsi ajánlásban foglaltak szerint. Ezt követően gondoskodjon megfelelő strukturális kiigazítási erőfeszítésről, hogy kellőképpen haladhasson a középtávú költségvetési cél felé, és többek között teljesítse a kiadásokra vonatkozó referenciaértéket.
2. Tegyen további lépéseket a nemzeti költségvetési keret megerősítésére a szövetségi kormány, a regionális és helyi önkormányzatok hatásköreinek megfelelő összehangolása, különösen az egészségügy és az oktatás szervezésének, finanszírozásának és hatékonyságának javítására irányuló konkrét reformok végrehajtása révén.

⁽¹⁾ HL L 376., 2006.12.27., 36. o.

⁽²⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

3. Tegyen lépéseket a férfiakra és nőkre irányadó törvényes nyugdíjkorhatár harmonizálása érdekében, fokozza az idősebb munkavállalók foglalkoztathatóságát, valamint közelebről kövesse figyelemmel a korai nyugdíjba vonulás korlátozására irányuló nemrégiben hozott reformok végrehajtását, hogy a törvényes nyugdíjkorhatárnak a várható élettartamhoz való igazítása révén emelkedjen a tényleges nyugdíjkorhatár.
4. Tegyen lépéseket a munkajövedelemre nehezedő magas adó- és társadalombiztosítási terhek csökkentésére, különösen az alacsony keresetűek esetében, valamint az idősebbek és a nők foglalkoztatási rátájának növelésére, tekintettel arra, hogy ellensúlyozni kell a demográfiai változásoknak a munkaképes népességre gyakorolt hatását. Helyezze át az adóterheket a költségvetésre nézve semleges, az ingatlanadók és a környezetvédelmi adók irányába. Csökkentse a nemek közötti bérszakadékokat, és ösztönözze a teljes munkaidős foglalkoztatási lehetőségeket a nők számára, különösen a gyermekek és családtagok számára nyújtott gondozási szolgáltatások bővítésével.
5. Folytatassa azon intézkedések végrehajtását, amelyekkel javíthatók az oktatási eredmények, különösen a hátrányos helyzetű fiatalok esetében. Hozzon intézkedéseket a felsőoktatásban lemorzsolódottak számának csökkentése érdekében.
6. Tegyen további lépéseket a verseny ösztönzésére a szolgáltatói ágazatokon belül, hogy a telekommunikáció, a közlekedés és az energia lakossági piacán megszűnjenek a piacra lépés akadályai. Szüntesse meg a szabadfoglalkozásúakat terhelő indokolatlan korlátozásokat. Szélesítse ki a versenyhatóságok hatáskörét, és gyorsítsa fel a versenyjogi reform végrehajtását.
7. Folytassa az állami támogatásban részesült bankok átszervezését és felügyeletét, mindeközben kerülje a tőkeáttétel csökkentését. A nemzeti politikai döntések esetében javítsa tovább az együttműködést és a koordinációt a más országok pénzügyi felügyeleti hatóságaival.

Kelt Brüsszelben, 2012. július 10-én.

a Tanács részéről
az elnök
V. SHIARLY